

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-212-25

Druk nr 1951
Warszawa, 14 listopada 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o Służbie Więziennej
oraz niektórych innych ustaw.**

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1869 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 179, 240, 718 i 820) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 171:
 - a) uchyla się pkt 2,
 - b) po pkt 2 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) przyznanie świadczenia mieszkaniowego, o którym mowa w art. 187a ust. 1.”;
- 2) w art. 175:
 - a) w ust. 1:
 - w pkt 1 wyraz „albo” zastępuje się kropką,
 - uchyla się pkt 2,
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Funkcjonariusz przeniesiony do pełnienia służby w innej miejscowości, który nie zwolnił lokalu mieszkalnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, może otrzymać w nowym miejscu pełnienia służby kwaterę tymczasową.”;
- 3) uchyla się art. 178–182;
- 4) uchyla się art. 184–186;
- 5) w art. 187 uchyla się pkt 1;
- 6) po art. 187 dodaje się art. 187a–187d w brzmieniu:

„Art. 187a. 1. Funkcjonariuszowi:

 - 1) któremu nie przydzielono w miejscowości pełnienia służby lub w miejscowości pobliskiej lokalu mieszkalnego albo kwatery tymczasowej,
 - 2) który zwróci albo opróżni przydzielone w miejscowości pełnienia służby lub w miejscowości pobliskiej lokal mieszkalny albo kwaterę tymczasową,

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawę z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

- 3) wymienionemu w art. 73 ust. 1 pkt 1 albo 2, któremu przydzielono kwaterę tymczasową w miejscowości pełnienia służby lub w miejscowości pobliskiej
– przysługuje świadczenie mieszkaniowe.

2. Świadczenie mieszkaniowe nie przysługuje funkcjonariuszowi w służbie kandydackiej.

Art. 187b. 1. Wysokość świadczenia mieszkaniowego ustala się kwotowo, jako iloczyn stawki podstawowej oraz mnożnika lokalizacyjnego ustalonego dla jednostki organizacyjnej Służby Więziennej, w której funkcjonariusz pełni służbę, wskazanej w rozkazie personalnym albo decyzji personalnej.

2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wysokość stawki podstawowej oraz mnożników lokalizacyjnych mających wpływ na wysokość świadczenia mieszkaniowego przysługującego funkcjonariuszom, mając na uwadze lokalizację jednostek organizacyjnych Służby Więziennej oraz uwzględniając ich oddziały położone w innych miejscowościach.

Art. 187c. 1. Świadczenie mieszkaniowe wypłaca się na wniosek funkcjonariusza w jednostce organizacyjnej, w której funkcjonariusz pobiera uposażenie, w terminie do 10. dnia każdego miesiąca kalendarzowego za poprzedni miesiąc.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię i nazwisko funkcjonariusza;
- 2) numer służbowy funkcjonariusza;
- 3) stopień służbowy funkcjonariusza;
- 4) stanowisko służbowe funkcjonariusza;
- 5) jednostkę organizacyjną Służby Więziennej, w której funkcjonariusz pełni służbę;
- 6) datę przyjęcia funkcjonariusza do służby;
- 7) datę powołania na wyższe stanowisko kierownicze w Służbie Więziennej;
- 8) datę przeniesienia z urzędu do pełnienia służby lub delegowania do pełnienia służby w innej miejscowości;
- 9) adres przydzielonego lokalu mieszkalnego albo kwatery tymczasowej oraz nazwę organu, który lokal ten albo kwaterę przyznał, numer decyzji i datę wydania;
- 10) adres zwróconego albo opróżnionego lokalu mieszkalnego albo kwatery tymczasowej oraz nazwę organu, który wydał decyzję w tym przedmiocie, numer decyzji i datę jej wydania;
- 11) oświadczenie funkcjonariusza, czy otrzymał pomoc finansową na uzyskanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego na podstawie uprzednio obowiązujących przepisów, a jeżeli tak, to w jakiej jednostce organizacyjnej Służby Więziennej oraz kiedy i w jakiej wysokości;

- 12) informację o sposobie rozliczenia otrzymanej pomocy finansowej;
- 13) klauzulę o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”; klauzula ta zastępuje pouczenie przez organ o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

3. Funkcjonariuszowi, który zwrócił albo opróżnił lokal mieszkalny albo kwaterę tymczasową, świadczenie mieszkaniowe wypłaca się od dnia następnego po dniu, w którym zwrócił albo opróżnił lokal mieszkalny albo kwaterę tymczasową.

4. Funkcjonariuszowi, który został delegowany do jednostki organizacyjnej w innej miejscowości, świadczenie mieszkaniowe wypłaca jednostka organizacyjna, w której pobiera uposażenie. W przypadku zmiany mnożnika lokalizacyjnego nową wysokość świadczenia mieszkaniowego ustala się z urzędu.

5. Funkcjonariusze oddelegowani, o których mowa w art. 74 i art. 74a, otrzymują świadczenie mieszkaniowe w wysokości ustalonej dla jednostki organizacyjnej, z której nastąpiło oddelegowanie.

6. W przypadku gdy uprawnienie do świadczenia mieszkaniowego przysługuje funkcjonariuszowi za okres krótszy niż miesiąc kalendarzowy, jego wysokość wynosi 1/30 wymiaru świadczenia miesięcznego za każdy dzień.

7. Kierownik jednostki organizacyjnej może wezwać funkcjonariusza do przedstawienia dokumentów potwierdzających okoliczności wskazane we wniosku o wypłatę świadczenia mieszkaniowego.

8. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wypłatę świadczenia mieszkaniowego, a także formę i sposób składania tego wniosku, uwzględniając przejrzystość przedstawianych informacji oraz efektywność prowadzonego postępowania w celu rozstrzygnięcia w sprawie przyznania świadczenia mieszkaniowego.

Art. 187d. 1. Świadczenia mieszkaniowego nie wypłaca się za okres:

- 1) korzystania z urlopu bezpłatnego, z wyłączeniem urlopu wychowawczego,
 - 2) przerw w wykonywaniu obowiązków służbowych, za które funkcjonariusz nie zachował prawa do uposażenia, wymienionych w art. 61,
 - 3) zawieszenia w czynnościach służbowych albo tymczasowego aresztowania,
 - 4) kursu przygotowawczego
- proporcjonalnie do tego okresu.

2. W razie uchylenia zawieszenia w czynnościach służbowych funkcjonariusz otrzymuje niewypłacone świadczenie mieszkaniowe za okres zawieszenia, jeżeli nie został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub

umyślne przestępstwo skarbowe z oskarżenia publicznego lub umyślnie popełnione przestępstwo skarbowe lub ukarany karą dyscyplinarną.”;

- 7) w art. 188 w ust. 1 uchyla się pkt 5;
- 8) art. 189 otrzymuje brzmienie:

„Art. 189. 1. Funkcjonariusz powołany lub przeniesiony z urzędu do pełnienia służby w innej miejscowości, któremu przydzielono kwaterę tymczasową i który nie pobiera świadczenia mieszkaniowego, ponosi koszty dostawy do niej energii elektrycznej i ciepłej, gazu i wody, odbioru ścieków, odpadów i nieczystości ciekłych oraz wydatki związane z korzystaniem z urządzeń radiowo-telewizyjnych, windy, telefonu, Internetu i domofonu. Pozostałe koszty pokrywa się ze środków jednostki organizacyjnej, do której funkcjonariusz został przeniesiony.

2. Funkcjonariusz powołany lub przeniesiony z urzędu do pełnienia służby w innej miejscowości, któremu przydzielono kwaterę tymczasową i który pobiera świadczenie mieszkaniowe, uiszcza opłaty czynszowe oraz ponosi koszty dostawy mediów, o których mowa w ust. 1.

3. Funkcjonariusz w służbie przygotowawczej, któremu przydzielono kwaterę tymczasową, uiszcza opłaty czynszowe oraz ponosi koszty dostawy mediów, o których mowa w ust. 1, niezależnie od pobierania świadczenia mieszkaniowego.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 21 w ust. 1 pkt 77–77c otrzymują brzmienie:
 - „77) równoważniki pieniężne za brak lokalu mieszkalnego, otrzymane przez funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej – do wysokości nieprzekraczającej kwoty 2280 zł;
 - 77a) świadczenia mieszkaniowe otrzymane przez funkcjonariuszy służb mundurowych, przyznane na podstawie odrębnych ustaw dotyczących tych służb lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw;
 - 77b) przychody z tytułu pokrytych przez Skarb Państwa kosztów zakwaterowania w kwaterze tymczasowej funkcjonariuszy służb mundurowych przeniesionych z urzędu do pełnienia służby albo delegowanych z urzędu do czasowego pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej lub miejscowości, przyznane na podstawie odrębnych ustaw dotyczących tych służb lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 340, 368, 620, 680, 1022, 1180, 1301, 1302 i 1366.

77c) przychody z tytułu pokrytych przez Skarb Państwa kosztów zakwaterowania w kwaterze tymczasowej funkcjonariuszy Służby Więziennej, o których mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej;”;

2) po art. 52zr dodaje się art. 52zs i art. 52zt w brzmieniu:

„Art. 52zs. Zwalnia się od podatku dochodowego równoważnik pieniężny za brak lokalu mieszkalnego, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2280 zł., wypłacony funkcjonariuszom:

- 1) Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 12 września 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad zakwaterowania funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Ochrony Państwa oraz poprawy niektórych warunków pełnienia służby (Dz. U. z 2025 r. poz. 1366),
- 2) Służby Więziennej, od dnia wejścia w życie ustawy z dnia ... 2025 r. o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...)

– jeżeli prawo do tego równoważnika wynika z dotychczasowych przepisów określających zasady jego przyznania.

Art. 52zt. Zwalnia się od podatku dochodowego równoważnik pieniężny za brak lokalu mieszkalnego wypłacony funkcjonariuszom Służby Ochrony Państwa od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 12 września 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad zakwaterowania funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Ochrony Państwa oraz poprawy niektórych warunków pełnienia służby, jeżeli prawo do tego równoważnika wynika z dotychczasowych przepisów określających zasady jego przyznania.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej

i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2024 r. poz. 1121, 1243, 1562 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 1366) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) uchyla się art. 30;
- 2) w art. 32 ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Postępowanie, o którym mowa w ust. 3, powinno być zakończone nie później niż w terminie 60 dni od dnia wpływu wniosku do właściwego organu emerytalnego.”.

Art. 4. Funkcjonariuszowi Służby Więziennej, który otrzymał pomoc finansową na uzyskanie lokalu mieszkalnego, położonego w miejscowości pełnienia służby lub miejscowości pobliskiej, na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, przyznaje się na jego wniosek świadczenie mieszkaniowe, o którym mowa w art. 187a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą:

- 1) pomniejszone o kwotę stanowiącą 1/120 z otrzymanej pomocy finansowej za każdy miesiąc wypłaty świadczenia mieszkaniowego przez kolejne 120 miesięcy lub do dnia ustania stosunku służbowego;
- 2) w pełnej kwocie pod warunkiem zwrotu przez funkcjonariusza przyznanej pomocy finansowej.

Art. 5. 1. Pomoc finansowa, o której mowa w art. 184 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, podlega zwrotowi w przypadku zwolnienia funkcjonariusza ze służby przed upływem 15 lat służby w Służbie Więziennej, z wyjątkiem funkcjonariusza, który przed upływem tego okresu nabył prawo do policyjnej renty inwalidzkiej.

2. Do ustalenia kwoty pomocy finansowej podlegającej zwrotowi przyjmuje się kwotę przyznanego świadczenia waloryzowanego corocznie o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, ustalony w ustawie budżetowej, w przypadku gdy obowiązek zwrotu powstał w latach następujących po roku przyznania pomocy finansowej.

3. Na pisemny wniosek funkcjonariusza zwrot pomocy finansowej może nastąpić w ratach.

Art. 6. Kwota pomocy finansowej podlegającej zwrotowi, o której mowa w art. 5, ulega zmniejszeniu o kwotę potrąconej pomocy finansowej, o której mowa w art. 4 pkt 1, w związku z otrzymanym świadczeniem mieszkaniowym, o którym mowa w art. 187a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 7. 1. W przypadku złożenia wniosku o świadczenie mieszkaniowe, o którym mowa w art. 187a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przez funkcjonariusza Służby Więziennej pozostającego w stosunku służbowym w dniu 1 lipca 2025 r., wypłaca się je z wyrównaniem od dnia 1 lipca 2025 r.

2. Jeżeli funkcjonariuszowi Służby Więziennej pozostającemu w stosunku służbowym w dniu 1 lipca 2025 r. wypłacono równoważnik pieniężny z tytułu braku mieszkania, na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, za okres od dnia 1 lipca 2025 r., wyrównanie pomniejsza się o sumę kwot wypłaconych mu równoważników pieniężnych z tytułu braku mieszkania za okres od dnia 1 lipca 2025 r.

3. Jeżeli funkcjonariusz Służby Więziennej pozostający w stosunku służbowym w dniu 1 lipca 2025 r. pobrał na podstawie wniosku złożonego po dniu 30 czerwca 2025 r. równoważnik pieniężny za remont lokalu mieszkalnego lub domu na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, wyrównanie pomniejsza się o kwotę wypłaconego mu równoważnika pieniężnego za remont lokalu mieszkalnego lub domu.

Art. 8. 1. Decyzje o przyznaniu prawa do równoważnika pieniężnego z tytułu braku mieszkania wydane funkcjonariuszom na podstawie przepisów dotychczasowych wygasają z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, z mocą obowiązującą od dnia 1 lipca 2025 r.

2. Do spraw w zakresie pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego lub domu wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Do spraw w zakresie równoważnika pieniężnego za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu należnego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 9. W roku 2025 minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek Ministra Sprawiedliwości jako dysponenta właściwych części budżetowych, może dokonywać przeniesień wydatków budżetowych na finansowanie świadczenia mieszkaniowego, o którym mowa w art. 187a ust. 1, między działami, rozdziałami i paragrafami klasyfikacji wydatków budżetu państwa, jak również między tymi częściami budżetowymi.

Art. 10. 1. W latach 2025–2035 maksymalny limit wydatków budżetu państwa na świadczenie, o którym mowa w art. 187a–187d ustawy zmienianej w art. 1, wynosi 4 496 100 tys. zł, z tym że w poszczególnych latach limit wynosi:

- 1) 2025 r. – 214 100 tys. zł;
- 2) 2026 r. – 428 200 tys. zł;
- 3) 2027 r. – 428 000 tys. zł;
- 4) 2028 r. – 428 200 tys. zł;
- 5) 2029 r. – 428 200 tys. zł;
- 6) 2030 r. – 428 200 tys. zł;
- 7) 2031 r. – 428 200 tys. zł;

- 8) 2032 r. – 428 000 tys. zł;
- 9) 2033 r. – 428 000 tys. zł;
- 10) 2034 r. – 428 200 tys. zł;
- 11) 2035 r. – 428 200 tys. zł.

2. Minister Sprawiedliwości monitoruje wykorzystanie rocznych limitów wydatków, o których mowa w ust. 1, dokonując oceny wykorzystania tego limitu, według stanu co najmniej na koniec półrocza i na koniec każdego roku kalendarzowego według stanu na dzień 20 listopada danego roku.

3. W przypadku zagrożenia przekroczeniem przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, Minister Sprawiedliwości wprowadza mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 lipca 2025 r.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wydania aktu normatywnego

Projektowana ustawa wprowadza dla funkcjonariuszy Służby Więziennej świadczenie mieszkaniowe wzorowane na analogicznym świadczeniu, które będzie należne funkcjonariuszom służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. Ogólne zasady przyznawania świadczenia mieszkaniowego funkcjonariuszom Służby Więziennej zostały wypracowane przez kierownictwa Ministerstwa Sprawiedliwości i Służby Więziennej oraz przedstawiciele działających w formacji związków zawodowych i znalazły potwierdzenie w treści porozumienia zawartego między stronami służbową i społeczną w dniu 13 marca 2025 r.

Zgodnie z przyjętymi zasadami funkcjonariusze Służby Więziennej uzyskają prawo do wypłacanego co miesiąc świadczenia mieszkaniowego, którego wysokość będzie uzależniona od miejscowości pełnienia przez nich służby. W zamian zostaną wygaszone dotychczasowe przepisy ustawy pragmatycznej formacji, w myśl których funkcjonariusze otrzymywali pomoc finansową na uzyskanie lokalu mieszkalnego, równoważnik pieniężny z tytułu braku mieszkania oraz równoważnik pieniężny za remont lokalu mieszkalnego lub domu, zajmowanych na podstawie tytułu prawnego przysługującego funkcjonariuszowi lub jego małżonkowi. Przewiduje się również, że funkcjonariusze, którzy otrzymali pomoc finansową na uzyskanie lokalu mieszkalnego położonego w miejscowości pełnienia służby lub miejscowości pobliskiej na podstawie przepisów dotychczasowych, będą mogli otrzymać, stosownie do swojego wniosku, świadczenie mieszkaniowe bądź pomniejszone o kwotę stanowiącą 1/120 z otrzymanej pomocy finansowej za każdy miesiąc wypłaty świadczenia mieszkaniowego przez kolejne 120 miesięcy lub do dnia ustania stosunku służbowego, bądź też w pełnej kwocie pod warunkiem zwrotu przez funkcjonariusza przyznanej pomocy finansowej.

Projektowane przepisy przewidują, że świadczenie mieszkaniowe nie będzie przysługiwać funkcjonariuszom w służbie kandydackiej, bowiem otrzymują oni w jej czasie bezpłatne zakwaterowanie.

Wysokość świadczenia mieszkaniowego będzie ustalana kwotowo jako iloczyn stawki podstawowej oraz mnożnika lokalizacyjnego ustalonego dla jednostki organizacyjnej Służby Więziennej, w której funkcjonariusz pełni służbę, wskazanej w rozkazie personalnym albo decyzji personalnej. Wysokość stawki podstawowej oraz mnożników lokalizacyjnych

mających wpływ na wysokość świadczenia mieszkaniowego przysługującego funkcjonariuszom określi Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia. Planuje się, że stawka podstawowa wyniesie 600 zł, a mnożniki lokalizacyjne będą się kształtować na poziomie:

- 1) dla miasta stołecznego Warszawy – 3;
- 2) dla miast, w których znajdują się siedziby wojewodów lub marszałków województw – 2,5;
- 3) dla miast na prawach powiatu oraz miast, w których znajdują się siedziby władz powiatów – 2;
- 4) dla pozostałych miejscowości – 1,5.

Stosownie do projektowanych przepisów świadczenie mieszkaniowe nie będzie wypłacane funkcjonariuszom za okres korzystania z urlopu bezpłatnego (z wyłączeniem urlopu wychowawczego), przerw w wykonywaniu obowiązków służbowych, za które funkcjonariusz nie zachował prawa do uposażenia, wymienionych w art. 61 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1869, z późn. zm.), zawieszenia w czynnościach służbowych albo tymczasowego aresztowania oraz kursu przygotowawczego – proporcjonalnie do tych okresów.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana

Na podstawie obowiązującej ustawy o Służbie Więziennej funkcjonariuszowi w służbie stałej przysługuje prawo do lokalu mieszkalnego w miejscowości, w której stale pełni służbę, lub w miejscowości pobliskiej. Natomiast funkcjonariusz w służbie przygotowawczej może otrzymać kwaterę tymczasową. Prawo do lokalu mieszkalnego realizuje się przez przydział lokalu albo przyznanie pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego. Funkcjonariuszowi w służbie stałej przydziela się decyzją administracyjną lokal mieszkalny, uwzględniając następujące okoliczności: brak lokalu mieszkalnego w miejscowości, w której stale pełni służbę lub w miejscowości pobliskiej, przydatność do służby, kwalifikacje zawodowe oraz staż służby w Służbie Więziennej, przeniesienie z urzędu do pełnienia służby w innej miejscowości, niebędącej miejscowością pobliską, zajmowanie kwatery tymczasowej w budynku jednostki organizacyjnej przeznaczonym na cele służbowe lub znajdującym się na terenie zamkniętym. Lokalu mieszkalnego na podstawie decyzji administracyjnej nie przydziela się funkcjonariuszowi w razie otrzymania pomocy finansowej, posiadającemu w miejscowości, w której pełni służbę lub w miejscowości pobliskiej lokal mieszkalny w spółdzielni mieszkaniowej albo dom jednorodzinny lub dom mieszkalno-pensjonatowy albo

lokal mieszkalny stanowiący odrębną nieruchomość, odpowiadający co najmniej przysługującej mu powierzchni mieszkalnej, którego małżonek posiada lokal mieszkalny lub dom określony powyżej, w razie zbycia przez niego lub jego małżonka lokalu mieszkalnego lub domu, o którym mowa powyżej.

Funkcjonariuszowi przeniesionemu do służby w innej miejscowości, który w poprzednim miejscu pełnienia służby zajmuje przydzielony mu decyzją administracyjną lokal mieszkalny, może być przydzielony lokal mieszkalny na podstawie decyzji administracyjnej w nowym miejscu pełnienia służby, jeżeli zwolni zajmowany lokal mieszkalny w dotychczasowej miejscowości pełnienia służby albo zwróci przyznaną mu pomoc finansową. Funkcjonariusz przeniesiony do pełnienia służby w innej miejscowości, który nie zwolnił lokalu mieszkalnego, oraz funkcjonariusz, który nie zwrócił pomocy finansowej, może otrzymać w nowym miejscu pełnienia służby kwaterę tymczasową. Funkcjonariusz delegowany do czasowego pełnienia służby w innej miejscowości otrzymuje zakwaterowanie.

Funkcjonariuszowi w służbie stałej, który spełnia warunki do przydziału lokalu mieszkalnego, a który lokalu nie otrzymał na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale, przysługuje pomoc finansowa na uzyskanie lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej albo domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, położonych w miejscowości pełnienia służby lub miejscowości pobliskiej. W razie zbiegu uprawnień do pomocy finansowej z tytułu służby obojga małżonków świadczenie to przysługuje tylko jednemu z nich. Pomoc finansową przyznaje się funkcjonariuszowi w wysokości 25 % wartości lokalu mieszkalnego o powierzchni użytkowej 50 m². Wartość lokalu mieszkalnego, na podstawie której oblicza się wysokość pomocy finansowej, stanowi iloczyn 50 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego i ceny metra kwadratowego powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, publikowanej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, służącej wyliczeniu premii gwarancyjnej od wkładów oszczędnościowych na budownictwo mieszkaniowe dla posiadaczy oszczędnościowych książeczek mieszkaniowych. Pomoc finansowa podlega zwrotowi w przypadku zwolnienia funkcjonariusza ze służby stałej przed upływem 15 lat służby w Służbie Więziennej, z wyjątkiem funkcjonariusza, który przed upływem tego okresu nabył prawo do renty inwalidzkiej Służby Więziennej. Do ustalenia kwoty pomocy finansowej podlegającej zwrotowi przyjmuje się kwotę przyznanego świadczenia waloryzowanego corocznie o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, ustalony w ustawie budżetowej, w przypadku gdy obowiązek zwrotu

powstał w latach następujących po roku przyznania pomocy finansowej. Na pisemny wniosek funkcjonariusza zwrot pomocy finansowej może nastąpić w ratach.

W myśl obowiązujących przepisów funkcjonariuszowi w służbie stałej przysługuje równoważnik pieniężny z tytułu braku mieszkania, jeżeli on sam lub jego małżonek nie posiadają w miejscowości pełnienia służby lub miejscowości pobliskiej tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego lub domu oraz gdy funkcjonariuszowi lub jego małżonkowi nie przyznano pomocy finansowej. Wysokość równoważnika pieniężnego w 2025 r. wynosi 13,47 zł dziennie.

Funkcjonariuszowi przysługuje corocznie równoważnik pieniężny za remont lokalu mieszkalnego lub domu zajmowanych na podstawie przysługującego mu lub jego małżonkowi tytułu prawnego.

W przypadku funkcjonariuszy będących małżonkami uprawnionymi do równoważnika pieniężnego za remont albo do równoważnika z tytułu braku mieszkania, świadczenie to przysługuje tylko jednemu z nich; nie dotyczy to funkcjonariuszy przeniesionych z urzędu do pełnienia służby w innej miejscowości niebędącej miejscowością pobliską. Równoważnik pieniężny za remont nie przysługuje w razie zajmowania części lokalu mieszkalnego lub domu. Wysokość równoważnika pieniężnego za remont w 2025 r. wynosi 572,09 zł.

3. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym (skutki prawne wejścia w życie projektowanych zmian)

Projektowana ustawa wprowadza istotne różnice w stosunku do dotychczasowego stanu prawnego: likwiduje dotychczasowe równoważniki pieniężne z tytułu braku mieszkania oraz za remont zajmowanych lokali mieszkalnych oraz pomoc finansową na uzyskanie lokalu mieszkalnego, w to miejsce wprowadza nowe świadczenie mieszkaniowe. Kluczową różnicą jest powszechność świadczenia mieszkaniowego, które z zasady nie będzie uzależnione od stanu posiadania mieszkania lub domu (z wyjątkiem uzyskania lokalu mieszkalnego z zasobu Służby Więziennej bądź niezwrócenia przyznanej pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego). Projektowane świadczenie mieszkaniowe ma przysługiwać każdemu z małżonków będących funkcjonariuszami Służby Więziennej, nie będzie również różnicowało funkcjonariuszy w zależności od ich stażu służbowego (czy jest w służbie przygotowawczej, czy w służbie stałej). W konsekwencji w Służbie Więziennej będzie obowiązywało jedno ujednolicone świadczenie mieszkaniowe, co znacznie usprawni proces rozpatrywania wniosków funkcjonariuszy oraz przyznawania i wypłaty świadczenia mieszkaniowego.

W celu uspoólnienia regulacji przyjętych w Służbie Więziennej z rozwiązaniami obowiązującymi w służbach podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, wszyscy funkcjonariusze, którzy otrzymają równocześnie kwatery tymczasowe i świadczenie mieszkaniowe, będą ponosić pełne koszty użytkowania kwater tymczasowych, obejmujące zarówno opłaty czynszowe, jak i koszty związane z dostawą do nich energii elektrycznej i ciepłej, gazu i wody, odbioru ścieków, odpadów i nieczystości ciekłych oraz wydatki związane z korzystaniem z urządzeń radiowo-telewizyjnych, windy, telefonu, Internetu i domofonu. Podobne regulacje będą odnosić się do funkcjonariuszy w służbie przygotowawczej.

Natomiast koszty ponoszone przez funkcjonariuszy, którzy będą korzystać wyłącznie z prawa do kwater tymczasowych, będą ograniczone do opłat za dostawę do nich energii elektrycznej i ciepłej, gazu i wody, odbioru ścieków, odpadów i nieczystości ciekłych oraz wydatki związane z korzystaniem z urządzeń radiowo-telewizyjnych, windy, telefonu, Internetu i domofonu.

Projektowane rozwiązanie dostosowuje uprawnienia przysługujące funkcjonariuszom formacji do zasad przyjętych w innych służbach mundurowych. W związku z powyższym projekt ustawy przewiduje wprowadzenie zmian w art. 171 pkt 2, art. 178–182, art. 184–186, art. 187 pkt 1 oraz art. 189, a także dodanie nowych art. 187a–187d w ustawie o Służbie Więziennej.

Konsekwencją powyższych zmian jest również konieczność uchylecia art. 30 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2024 r. poz. 1121, z późn. zm.).

Konsekwencją wynikową projektowanej nowelizacji jest ponadto konieczność wprowadzenia zmian w brzmieniu art. 21 ust. 1 oraz dodania nowych art. 52zs i art. 52zt w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163, z późn. zm.).

Projekt ustawy zawiera niezbędne przepisy przejściowe oraz przepis określający regułę wydatkową (art. 10 projektu).

Projekt zakłada, że świadczenie mieszkaniowe będzie przysługiwało funkcjonariuszom Służby Więziennej, począwszy od dnia 1 lipca 2025 r., co jest realizacją postanowień Porozumienia zawartego w dniu 13 marca 2025 r. między kierownictwami Ministerstwa Sprawiedliwości i Centralnego Zarządu Służby Więziennej z jednej strony a związkami zawodowymi skupiającymi funkcjonariuszy Służby Więziennej z drugiej strony (art. 9 projektu).

Zgodnie z art. 11 projektu ustawa wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 lipca 2025 r.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane zmiany pozostają bez wpływu na działalność MŚP, w szczególności na mikro- i małych przedsiębiorców.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2029, z późn. zm.) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, o którym mowa w § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości – ministerstwo wiodące Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu <u>Pod względem legislacyjnym:</u> Arkadiusz Myrcha, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości <u>Pod względem merytorycznym:</u> Maria Ejchart, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu <u>opiekun legislacyjny:</u> Monika Walewska, Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego e-mail: sekretariat.dl@ms.gov.pl; tel. 22 52 12 764 Stanisław Małecki, Departament Legislacyjny e-mail: Stanislaw.Malecki@ms.gov.pl; tel. 22 52 12 837 <u>opiekun merytoryczny:</u> Tomasz Kozłowski, Zastępca Dyrektora Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji e-mail: sekretariat.dwoip@ms.gov.pl; tel. 22 52 12 231	Data sporządzenia 13.11.2025 r. Źródło: Inicjatywa własna Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych RM UD297
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

13 marca 2025 r. zostało zawarte porozumienie między stroną rządową a społeczną w sprawie zasad przyznawania świadczenia mieszkaniowego funkcjonariuszom Służby Więziennej. Zgodnie z porozumieniem wprowadzone zostanie powszechne świadczenie mieszkaniowe dla funkcjonariuszy Służby Więziennej. Jego wysokość będzie uzależniona od miejscowości pełnienia służby.

Obecnie funkcjonariuszom służby stałej przysługuje prawo do lokalu mieszkalnego w miejscowości, w której stale pełnią służbę, lub w miejscowości pobliskiej, a funkcjonariusze w służbie przygotowawczej mogą otrzymać kwatery tymczasową.

Funkcjonariuszowi w służbie stałej lokal mieszkalny jest przydzielany decyzją administracyjną uwzględniającą:

- brak lokalu mieszkalnego w miejscowości, w której stale pełni służbę, lub w miejscowości pobliskiej,
- przydatność do służby, kwalifikacje zawodowe oraz staż służby w Służbie Więziennej,
- przeniesienie z urzędu do pełnienia służby w innej miejscowości, niebędącej miejscowością pobliską,
- zajmowanie kwatery tymczasowej w budynku jednostki organizacyjnej przeznaczonym na cele służbowe lub znajdującym się na terenie zamkniętym.

Lokal nie jest przydzielany, gdy funkcjonariusz:

- otrzymał pomoc finansową,
- posiada w miejscowości, w której pełni służbę, lub w miejscowości pobliskiej lokal mieszkalny w spółdzielni mieszkaniowej albo dom jednorodzinny lub dom mieszkalno-pensjonatowy albo lokal mieszkalny stanowiący odrębną nieruchomość, odpowiadający co najmniej przysługującej mu powierzchni mieszkalnej,
- jego małżonek posiada lokal mieszkalny lub dom określony powyżej,
- w razie zbycia przez niego lub jego małżonka lokalu mieszkalnego lub domu, o którym mowa powyżej.

Funkcjonariuszowi przeniesionemu do służby w innej miejscowości, który w poprzednim miejscu pełnienia służby zajmuje przydzielony mu decyzją administracyjną lokal mieszkalny, może być przydzielony lokal mieszkalny na podstawie decyzji administracyjnej w nowym miejscu pełnienia służby, jeżeli zwolni zajmowany lokal mieszkalny w dotychczasowej miejscowości pełnienia służby albo zwróci przyznaną mu pomoc finansową.

Funkcjonariusz przeniesiony do pełnienia służby w innej miejscowości, który nie zwolnił lokalu mieszkalnego, oraz funkcjonariusz, który nie zwrócił pomocy finansowej, może otrzymać w nowym miejscu pełnienia służby kwatery tymczasową.

Funkcjonariusz delegowany do czasowego pełnienia służby w innej miejscowości otrzymuje zakwaterowanie. Funkcjonariuszowi w służbie stałej, który spełnia warunki do przydziału lokalu mieszkalnego, a który lokalu tego nie otrzymał na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale, przysługuje pomoc finansowa na uzyskanie lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej albo domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość, położonych w miejscowości pełnienia służby lub miejscowości pobliskiej. W razie zbiegu uprawnień do pomocy finansowej z tytułu służby obojga małżonków świadczenie to przysługuje tylko jednemu z nich.

Pomoc finansową przyznaje się funkcjonariuszowi w wysokości 25 % wartości lokalu mieszkalnego o powierzchni użytkowej 50 m². Wartość lokalu mieszkalnego, na podstawie której oblicza się wysokość pomocy finansowej, stanowi iloczyn 50 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego i ceny metra kwadratowego powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego, publikowanej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, służącej wyliczaniu premii gwarancyjnej od wkładów oszczędnościowych na budownictwo mieszkaniowe dla posiadaczy oszczędnościowych książeczek mieszkaniowych. Pomoc finansowa podlega zwrotowi w przypadku zwolnienia funkcjonariusza ze służby przed upływem 15 lat służby w Służbie Więziennej, z wyjątkiem funkcjonariusza, który przed upływem tego okresu nabył prawo do renty inwalidzkiej Służby Więziennej. Do ustalenia kwoty pomocy finansowej podlegającej zwrotowi przyjmuje się kwotę przyznanego świadczenia waloryzowanego corocznie o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, ustalony w ustawie budżetowej, w przypadku gdy obowiązek zwrotu powstał w latach następujących po roku przyznania pomocy finansowej. Na pisemny wniosek funkcjonariusza zwrot pomocy finansowej może nastąpić w ratach.

Funkcjonariuszowi w służbie stałej przysługuje równoważnik pieniężny z tytułu braku mieszkania, jeżeli:

- on sam lub jego małżonek nie posiada w miejscowości pobliskiej tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego lub domu,
- funkcjonariuszowi lub jego małżonkowi nie przyznano pomocy finansowej.

Wysokość równoważnika pieniężnego w 2025 r. wynosi 13,47 zł dziennie. Funkcjonariuszowi przysługuje corocznie równoważnik pieniężny za remont lokalu mieszkalnego lub domu zajmowanego na podstawie przysługującego mu lub jego małżonkowi tytułu prawnego. W przypadku funkcjonariuszy będących małżonkami uprawnionymi do równoważnika pieniężnego za remont albo do równoważnika z tytułu braku mieszkania, świadczenie to przysługuje tylko jednemu z nich; nie dotyczy to funkcjonariuszy przeniesionych z urzędu do pełnienia służby w innej miejscowości niebędącej miejscowością pobliską. Równoważnik pieniężny za remont nie przysługuje w razie zajmowania części lokalu mieszkalnego lub domu. Wysokość równoważnika pieniężnego w 2025 r. wynosi 572,09 zł.

W latach 2014–2023 zasób mieszkaniowy Służby Więziennej (lokale mieszkalne i kwatery tymczasowe) utrzymywał się na poziomie 430–450 lokali. Na koniec roku 2024 zasób mieszkaniowy Służby Więziennej wynosił około 380 lokali mieszkalnych i kwater tymczasowych. Powodem zmniejszenia się zasobu mieszkaniowego Służby Więziennej w zdecydowanej większości było uregulowanie stanu prawnego nieruchomości. Wiele lokali mieszkalnych było przydzielonych funkcjonariuszom w latach 50. i 60. ubiegłego wieku. Po zmianach ustrojowych w Polsce duża część nieruchomości stała się mieniem komunalnym. Gminy w zdecydowanej większości honorowały decyzje o przydziale lokali mieszkalnych wydawane przez organy Służby Więziennej. Jednakże z chwilą śmierci osób uprawnionych do zajmowania tych lokali gminy przejmowały je, nie honorując dyspozycyjności Służby Więziennej nad tymi lokalami. Oprócz powyższego zdarzały się przypadki, że nieruchomości odzyskiwali spadkobiercy przedwojennych właścicieli. Dodatkowo ze względu na stan techniczny budynków, w których znajdowały się lokale mieszkalne, gminy jako ich właściciele podejmowały decyzje o ich wyburzeniu.

Zastąpienie obowiązujących form wsparcia nowym świadczeniem mieszkaniowym jest wzorowane na analogicznym świadczeniu, które będzie należne funkcjonariuszom służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

Zasady wprowadzenia nowego świadczenia mieszkaniowego były również konsultowane ze stroną społeczną, czego efektem było zawarcie porozumienia w dniu 13 marca 2025 r. między Ministrem Sprawiedliwości i Dyrektorem Generalnym Służby Więziennej a stroną społeczną reprezentowaną przez Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa oraz Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” Służby Więziennej. Nie bez znaczenia pozostaje wypowiedź Prezesa Rady Ministrów z lutego 2025 r. traktująca o założeniach nowego świadczenia – wzorowanego na modelu stosowanym w Siłach Zbrojnych RP, mającego na celu dalsze wsparcie i profesjonalizację służb. Pozostawienie uprawnień mieszkaniowych w obecnym kształcie spowoduje znaczne dysproporcje w stosunku do innych

służb mundurowych, zmniejszy atrakcyjność formacji oraz brak możliwości zapełniania obecnych i przyszłych wakatów, co bez wątpienia wpłynie na bezpieczeństwo jednostek penitencjarnych.

Ponadto obecne uprawnienie mieszkaniowe w postaci wypłaty pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego zaspokaja potrzeby mieszkaniowe w różnym stopniu, w zależności od miejsca zamieszkania funkcjonariusza, co powoduje niezadowolenie wśród funkcjonariuszy i poczucie niesprawiedliwości.

Mając na uwadze powyższe, proponuje się zmiany w zakresie ustalenia zasad przyznawania świadczenia mieszkaniowego funkcjonariuszom Służby Więziennej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Funkcjonariusze Służby Więziennej uzyskają prawo do wypłacanego co miesiąc świadczenia mieszkaniowego (w formie ryczałtu), którego wysokość będzie uzależniona od miejscowości pełnienia przez nich służby. Świadczenie nie będzie uzależnione od stanu posiadania mieszkania, domu (z wyjątkiem uzyskania lokalu mieszkalnego z zasobu Służby Więziennej bądź niezwrócenia przyznanej pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego) i ma przysługiwać każdemu z małżonków będących funkcjonariuszami Służby Więziennej, nie będzie również różnicowało funkcjonariuszy w zależności od ich stażu służbowego. Zwrot przyznanej pomocy finansowej jako warunek uzyskania świadczenia mieszkaniowego nie będzie podlegał ograniczeniu czasowemu.

W zamian zostaną wygaszone dotychczasowe przepisy, na podstawie których funkcjonariusze oraz emeryci i renciści Służby Więziennej otrzymywali pomoc finansową na uzyskanie lokalu mieszkalnego, równoważnik pieniężny z tytułu braku mieszkania oraz równoważnik pieniężny za remont lokalu mieszkalnego lub domu, zajmowanego na podstawie tytułu prawnego przysługującego funkcjonariuszowi lub jego małżonkowi tytułu prawnego. Funkcjonariusze, którzy otrzymali pomoc finansową na uzyskanie lokalu mieszkalnego położonego w miejscowości pełnienia służby lub miejscowości pobliskiej na podstawie przepisów dotychczasowych, będą mogli otrzymać, stosownie do swojego wniosku, świadczenie mieszkaniowe bądź pomniejszone o kwotę stanowiącą 1/120 z otrzymanej pomocy finansowej za każdy miesiąc wypłaty świadczenia mieszkaniowego przez kolejne 120 miesięcy lub do dnia ustania stosunku służbowego, bądź też w pełnej kwocie pod warunkiem zwrotu przez funkcjonariusza przyznanej pomocy finansowej.

Świadczenie mieszkaniowe nie będzie przysługiwać funkcjonariuszom w służbie kandydackiej, bowiem otrzymują oni w jej czasie bezpłatne zakwaterowanie.

Wysokość świadczenia mieszkaniowego będzie ustalana kwotowo, jako iloczyn stawki podstawowej oraz mnożnika lokalizacyjnego ustalonego dla jednostki organizacyjnej Służby Więziennej, w której funkcjonariusz pełni służbę, wskazanej w rozkazie personalnym albo decyzji personalnej. Wysokość stawki podstawowej oraz mnożników lokalizacyjnych mających wpływ na wysokość świadczenia mieszkaniowego przysługującego funkcjonariuszom określi Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia. Planuje się, że stawka podstawowa wyniesie 600 zł, a mnożniki będą się kształtować na poziomie:

- 1) dla miasta stołecznego Warszawy – 3;
- 2) dla miast, w których znajdują się siedziby wojewodów lub marszałków województw – 2,5;
- 3) dla miast na prawach powiatu oraz miast, w których znajdują się siedziby władz powiatów – 2;
- 4) dla pozostałych miejscowości – 1,5.

Nie rozważano wdrożenia wariantowej wysokości stawki podstawowej świadczenia.

Proponowane świadczenie mieszkaniowe będzie wynosić dla funkcjonariuszy pełniących służbę:

- 1) w mieście stołecznym Warszawa – 1800,00 zł;
- 2) w miastach, w których znajdują się siedziby wojewodów lub marszałków województw – 1500,00 zł;
- 3) w miastach na prawach powiatu oraz miastach, w których znajdują się siedziby władz powiatów – 1200,00 zł;
- 4) w pozostałych miejscowościach – 900,00 zł.

Przeciętne, rzeczywiste uposażenie osiągnięte na dzień 1 czerwca 2025 r. przez funkcjonariuszy Służby Więziennej wynosi 8370,64 zł brutto, natomiast nowo przyjmowani funkcjonariusze wg stanu na dzień 1 czerwca 2025 r. osiągają uposażenie wraz z dodatkami o charakterze stałym do uposażenia w wysokości minimalnej 6118 zł brutto.

Wysokość stawki podstawowej oraz mnożnika lokalizacyjnego jest oparta na porozumieniu zawartym 13 marca 2025 r. między Ministrem Sprawiedliwości i Dyrektorem Generalnym Służby Więziennej a stroną społeczną reprezentowaną przez Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa oraz Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” Służby Więziennej oraz na modelu stosowanym w Siłach Zbrojnych RP na podstawie

rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 6 listopada 2023 r. w sprawie świadczenia mieszkaniowego oraz kosztów utrzymania miejsca zakwaterowania (Dz.U. z 2025 r. poz. 818). Żołnierz zawodowy, decydując się na zabezpieczenie potrzeb mieszkaniowych we własnym zakresie, otrzymuje świadczenie mieszkaniowe w formie ryczałtu albo zwrot kosztów dojazdów z miejsca zamieszkania do miejsca pełnienia służby. Z rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 6 listopada 2023 r. w sprawie świadczenia mieszkaniowego oraz kosztów utrzymania miejsca zakwaterowania wynika m.in. wysokość stawki podstawowej i współczynnik świadczenia mieszkaniowego dla każdego garnizonu, uwzględniając cenę rynkową najmu lokali mieszkalnych w garnizonie oraz szczególne znaczenie garnizonu dla obronności kraju. W 2022 r. średniomiesięcznie dokonywano 75 744 wypłaty świadczenia mieszkaniowego, w 2023 r. – 85 795 wypłat, w kwietniu 2024 r. wypłacono 97 427 świadczeń. Współczynniki świadczenia mieszkaniowego są zawarte – odrębnie dla każdego garnizonu, tj. aktualnie 106 garnizonów – w załączniku do rozporządzenia. Na przykład świadczenie dla miasta stołecznego Warszawy w wysokości 1800 zł jest analogiczne jak w projektowanej ustawie o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw. Wysokość projektowanego świadczenia określona w przedziale 900–1800 zł była niejednokrotnie przekazywana przez kierownictwo MSWiA i, mając na względzie nieróżnicowanie funkcjonariuszy podległych MSWiA oraz MS, analogiczne zasady zostały zaimplementowane do analizowanego projektu ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej.

Funkcjonariuszowi w służbie stałej przysługuje obecnie równoważnik pieniężny z tytułu braku mieszkania, jeżeli on sam lub jego małżonek nie posiada w miejscowości pełnienia służby lub miejscowości pobliskiej tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego lub domu oraz funkcjonariuszowi lub jego małżonkowi nie przyznano pomocy finansowej. Wysokość równoważnika pieniężnego w 2025 r. wynosi 13,47 zł dziennie. Zatem miesięcznie jest to kwota 404,10 zł lub 417,57 zł (w zależności od liczby dni w danym miesiącu). Biorąc pod uwagę koszty utrzymania, nabycia bądź wynajmu nieruchomości, ww. równoważnik nie jest adekwatny do wydatków funkcjonujących na rynku nieruchomości. Projektowane świadczenie mieszkaniowe realnie wpłynie na poprawę sytuacji mieszkaniowej funkcjonariusza.

Wszyscy funkcjonariusze, którzy otrzymają równocześnie kwatery tymczasowe i świadczenie mieszkaniowe, będą ponosić pełne koszty użytkowania kwater tymczasowych, obejmujące zarówno opłaty czynszowe, jak i koszty związane z dostawą do nich energii elektrycznej i ciepłej, gazu i wody, odbioru ścieków, odpadów i nieczystości ciekłych oraz wydatki związane z korzystaniem z urządzeń radiowo-telewizyjnych, windy, telefonu, Internetu i domofonu. Podobne regulacje będą odnosić się do funkcjonariuszy w służbie przygotowawczej.

Natomiast koszty ponoszone przez funkcjonariuszy, którzy będą korzystać wyłącznie z prawa do kwater tymczasowych, będą ograniczone do opłat za dostawę do nich energii elektrycznej i ciepłej, gazu i wody, odbioru ścieków, odpadów i nieczystości ciekłych oraz wydatki związane z korzystaniem z urządzeń radiowo-telewizyjnych, windy, telefonu, Internetu i domofonu.

Świadczenie mieszkaniowe nie będzie wypłacane funkcjonariuszom za okres korzystania z urlopu bezpłatnego (z wyłączeniem urlopu wychowawczego), przerw w wykonywaniu obowiązków służbowych, za które funkcjonariusz nie zachował prawa do uposażenia, wymienionych w art. 61 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, zawieszenia w czynnościach służbowych albo tymczasowego aresztowania oraz kursu przygotowawczego – proporcjonalnie do tych okresów.

Rozwiązanie alternatywne

Koszty rozwiązania alternatywnego polegającego na pozyskaniu lokali mieszkalnych przez ich zakup, w perspektywie długookresowej (np. 10-letniej) wyniosą co najmniej 11 500 000 000,00 zł. Funkcjonariuszowi w służbie stałej przysługuje prawo do lokalu mieszkalnego w miejscowości pełnienia służby lub w miejscowości pobliskiej. Obecnie służbę pełni około 28 500 funkcjonariuszy. Do wyliczenia powyższych kosztów przyjęto konieczność zakupu lokali mieszkalnych dla 13 000 funkcjonariuszy (funkcjonariusze w służbie stałej, którzy nie otrzymali pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego, pobierający równoważnik pieniężny z tytułu braku mieszkania). Przyjęto średni koszt zakupu lokalu mieszkalnego o powierzchni użytkowej 40 m² za kwotę 500 000,00 zł. Zakup 13 000 lokali mieszkalnych za kwotę 500 000,00 zł wygeneruje koszty 6 500 000 000,00 zł. Nie przyjęto innych kosztów związanych z utrzymaniem lokalu mieszkalnego, gdyż zdecydowaną ich większość pokrywa funkcjonariusz po przydzieleniu mu lokalu mieszkalnego, oprócz kosztów danin publicznych (podatek od nieruchomości, opłata z tytułu trwałego zarządu). Prawo do lokalu mieszkalnego przysługuje również emerytowi lub renciście Służby Więziennej, wobec czego, aby zapewnić zasób mieszkaniowy na poziomie 13 000 lokali mieszkalnych dla czynnych funkcjonariuszy, Służba Więzienna byłaby zobligowana do cyklicznych zakupów lokali mieszkalnych w związku z odejściem funkcjonariuszy na zaopatrzenie emerytalne lub rentę. Przy założeniu, że z odchodzących co roku osób na zaopatrzenie emerytalne lub rentę – około 1000

stanowiliby posiadacze lokali mieszkalnych, które przydzielono im z zasobów Służby Więziennej, w perspektywie 10 lat istniałaby konieczność zakupu kolejnych 10 000 lokali mieszkalnych. Gdyby założyć koszt zakupu lokalu mieszkalnego tylko na poziomie 500 000,00 zł, wygeneruje to dodatkowe koszty w wysokości 5 000 000 000,00 zł. W perspektywie dziesięcioletniej koszty zakupu lokali mieszkalnych do kosztów wprowadzenia świadczenia mieszkaniowego są blisko 3 razy droższe.

Podsumowanie

Projektowana regulacja zawiera istotne różnice w stosunku do dotychczasowego stanu prawnego przez likwidację dotychczasowych równoważników pieniężnych i pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego i wprowadzenie nowego świadczenia mieszkaniowego. Kluczowa różnica to powszechność świadczenia mieszkaniowego, które z zasady nie będzie uzależnione od stanu posiadania mieszkania, domu (z wyjątkiem uzyskania lokalu mieszkalnego z zasobu Służby Więziennej bądź niezwrócenia przyznanej pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego). Projektowane świadczenie mieszkaniowe ma przysługiwać każdemu z małżonków będących funkcjonariuszami Służby Więziennej, nie będzie również różnicowało funkcjonariuszy w zależności od ich stażu służbowego (czy jest w służbie przygotowawczej, czy w służbie stałej). Ograniczenie pobierania świadczenia mieszkaniowego tylko do jednego z małżonków w sytuacji kiedy drugi również pełni służbę w formacji mundurowej jest nieuzasadnione i dyskryminujące. Regulacje dotyczące żołnierzy zawodowych nie wykluczają żadnego z małżonków pełniących służbę – oboje pobierają świadczenie mieszkaniowe. Zaproponowane rozwiązanie jest tożsame z propozycją MSWiA. Regulacje dotyczące żołnierzy zawodowych również nie wykluczają żadnego z małżonków pełniących służbę. Z wyjątkami określonymi w ustawie z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1270) oboje uprawnieni są do realizacji prawa do zakwaterowania, m.in. pobierać mogą świadczenie mieszkaniowe.

Przyjęcie w odniesieniu do świadczenia mieszkaniowego mającego przysługiwać funkcjonariuszom Służby Więziennej unormowań odmiennych od przewidzianych dla służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych jest zamierzone i celowe. Zakłady karne oraz areszty śledcze niejednokrotnie mieszczą się na terenach gmin, w których rynek wynajmu lokali jest ograniczony, i tym samym jest niemożliwe ustalenie wartości mnożnika lokalizacyjnego w oparciu o ustalone ceny najmu mieszkań.

Celem projektu jest przede wszystkim uproszczenie i ustalenie transparentnych oraz obiektywnych zasad systemu wsparcia mieszkaniowego dla funkcjonariuszy Służby Więziennej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowana regulacja ze względu na stopień jej szczegółowości nie była poddawana analizie prawnoporównawczej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Funkcjonariusze Służby Więziennej	28 656 uprawnionych funkcjonariuszy	Centralny Zarząd Służby Więziennej	Ustalenie zasad przyznawania świadczenia mieszkaniowego. Ponoszenie pełnych kosztów użytkowania kwater tymczasowych przez funkcjonariuszy, którzy otrzymają kwatery tymczasowe i świadczenie mieszkaniowe. Funkcjonariusze, którzy otrzymają tylko kwaterę tymczasową, będą ponosili koszty jej utrzymania, z wyjątkiem opłat czynszowych.
Emeryci i renciści Służby Więziennej	31 128 emerytów; 2 306 rencistów		Wygaszenie dotychczasowej pomocy na uzyskanie lokalu mieszkalnego, równoważnika pieniężnego z tytułu braku mieszkania oraz równoważnika pieniężnego za remont lokalu mieszkalnego lub domu.
Minister Sprawiedliwości	1	Informacja ogólnodostępna	Konieczność wydania rozporządzeń w sprawie wysokości stawki podstawowej, mnożników lokalizacyjnych i wzoru wniosku o przyznanie świadczenia mieszkaniowego

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt został skierowany do uzgodnień międzyresortowych (21 dni) oraz konsultacji publicznych (21 dni). Projekt został przekazany do konsultacji publicznych do następujących podmiotów:

1. Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność,
2. Forum Związków Zawodowych,
3. Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowy,
4. Rady Krajowej Sekcji Służby Więziennej NSZZ „Solidarność,
5. Zarządu Głównego NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa,
6. Federacji Porozumienia Polskiego Rynku Nieruchomości,
7. Krajowej Izby Gospodarki Nieruchomościami,
8. Polskiej Federacji Rynku Nieruchomości,
9. Polskiego Związku Firm Deweloperskich,
10. Związku Miast Polskich,
11. Związku Powiatów Polskich,
12. Unii Metropolii Polskich,
13. Związku Gmin Wiejskich,
14. Unii Miasteczek Polskich.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2025 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0 (2025)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZUS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem - różnica	150,00	330,23	330,23	330,23	330,23	330,23	330,23	330,23	330,23	330,23	330,23	3 452,30
- budżet państwa – wygaszenie dotychczasowych świadczeń ¹	-64,10	-98,00	-98,00	-98,00	-98,00	-98,00	-98,00	-98,00	-98,00	-98,00	-98,00	-1 044,10
- budżet państwa – koszt nowych świadczeń ²	214,10	428,2	428,2	428,2	428,2	428,2	428,2	428,2	428,2	428,2	428,2	4 496,1
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZUS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Łączne całoroczne skutki finansowe na realizację projektowanych przepisów oszacowane zostały na poziomie 428,2 mln zł.
	Wzrost wydatków maksymalnie o 214,1 mln zł w roku 2025 odnosi się jedynie do 6 miesięcy obowiązywania nowej regulacji prawnej w roku bieżącym (okres od 1 lipca – 31 grudnia 2025 r.). Przyjmując, że ok. 64,10 mln zł zostanie wygospodarowane w ramach środków finansowych zabezpieczonych na pomoc mieszkaniową dla funkcjonariuszy – zgodnie z obowiązującymi przepisami – w budżecie jednostek organizacyjnych więziennictwa w części 37 – Sprawiedliwość, to pozostała kwota będzie mogła zostać sfinansowana ze środków pochodzących z oszczędności w bieżącym roku w części 37 – Sprawiedliwość oraz w części 15 – Sądy powszechne.
	W roku 2026, przy pełnych skutkach rocznych oszacowanych na poziomie 428 mln zł, w ramach budżetu jednostek organizacyjnych więziennictwa, w dostępnym limicie wydatków w części 37 – Sprawiedliwość została zabezpieczona kwota 98 mln zł, zaś pozostałe wydatki zostaną pokryte w

¹ Zmniejszone wydatki z tytułu wygaszenia dotychczasowych przepisów, na podstawie których funkcjonariusze otrzymywali pomoc finansową na uzyskanie lokalu mieszkalnego, równoważnik pieniężny z tytułu braku mieszkania oraz równoważnik pieniężny za remont lokalu mieszkalnego lub domu, zajmowanego na podstawie przysługującego funkcjonariuszowi lub jego małżonkowi tytułu prawnego

² Roczne koszty świadczeń mieszkaniowych

	ramach rezerw celowych, w tym pierwotnie zaplanowanych na inne cele resortu sprawiedliwości, które to cele zostaną zrealizowane w ramach niższej kwoty wydatków. Od roku 2027 ww. wydatki będą finansowane w połowie ze środków wygoszparowanych w części 37 – Sprawiedliwość, a w pozostałym zakresie z dodatkowego zwiększenia środków w tej części.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Okres od 01.07.2025 do 31.12.2025 – maksymalny koszt świadczeń mieszkaniowych to 214 100 000,00 zł. Możliwość wyasygnowania środków finansowych z obecnego planu finansowego w wysokości 64 100 000,00 zł w roku 2025 wynika ze wstrzymania wypłaty równoważnika pieniężnego z tytułu braku mieszkania oraz z czasowego wstrzymania wypłaty pomocy finansowych, których termin wymagalności wypada na 2027 r. 2026: roczny koszt świadczeń mieszkaniowych to 428 200 000,00 zł; 2027: roczny koszt świadczeń mieszkaniowych to 428 200 000,00 zł; 2028: roczny koszt świadczeń mieszkaniowych to 428 200 000,00 zł; 2029: roczny koszt świadczeń mieszkaniowych to 428 200 000,00 zł; 2030: roczny koszt świadczeń mieszkaniowych to 428 200 000,00 zł; 2031: roczny koszt świadczeń mieszkaniowych to 428 200 000,00 zł; 2032: roczny koszt świadczeń mieszkaniowych to 428 200 000,00 zł; 2033: roczny koszt świadczeń mieszkaniowych to 428 200 000,00 zł; 2034: roczny koszt świadczeń mieszkaniowych to 428 200 000,00 zł. Oszacowane koszty świadczenia mieszkaniowego dotyczą wszystkich funkcjonariuszy Służby Więziennej, tj. 28 656 osób. Projekt nie zakłada mechanizmu waloryzacji świadczenia. Stawkę podstawową przyjęto w wysokości 600 zł., a mnożniki lokalizacyjne ustalono na poziomie: 1) dla miasta stołecznego Warszawy – 3, świadczenie mieszkaniowe wynosić będzie 1800 zł; 2) dla miast, w których znajdują się siedziby wojewodów lub marszałków województw – 2,5, świadczenie mieszkaniowe będzie wynosić 1500 zł; 3) dla miast na prawach powiatu oraz miast, w których znajdują się siedziby władz powiatów – 2, świadczenie mieszkaniowe będzie wynosić 1200 zł; 4) dla pozostałych miejscowości – 1,5, świadczenie mieszkaniowe będzie wynosić 900 zł; Dodatkowe informacje: Kwestia objęcia projektowanego świadczenia mieszkaniowego składką zdrowotną, czego wzorem miałyby być zasady stosowane przy dodatku stołecznym funkcjonującym w innych służbach, nie znajduje uzasadnienia, bowiem pragmatyka służbowa Służby Więziennej nie przewiduje takiego dodatku. Zwolnienie świadczenia mieszkaniowego z obciążeń jest elementem koncepcji wypracowanej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, zakomunikowanej przez stronę rządową m.in. podczas konferencji w dniu 4 lutego 2025 r., opartej o model stosowany w Siłach Zbrojnych RP i mającej na celu dalsze wsparcie i profesjonalizację służb. W latach 2014–2024 funkcjonariuszom Służby Więziennej, w celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych, wypłacono świadczenia opisane w rozdziale 18 (Mieszkania funkcjonariuszy) ustawy o Służbie Więziennej w łącznej wysokości 943 752 755,53 zł.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0 (2025)	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2025 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	150,00	330,23	330,23	330,23	330,23	330,23	3 452,3
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstąpiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych,						

		wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480).
Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby z niepełnosprawnością i starsze	Wszyscy funkcjonariusze, którzy otrzymają równocześnie kwatery tymczasowe i świadczenie mieszkaniowe, będą ponosić pełne koszty użytkowania kwater tymczasowych, obejmujące zarówno opłaty czynszowe, jak i koszty związane z dostawą do nich energii elektrycznej i ciepłej, gazu i wody, odbioru ścieków, odpadów i nieczystości ciekłych oraz wydatki związane z korzystaniem z urządzeń radiowo-telewizyjnych, windy, telefonu, Internetu i domofonu. Podobne regulacje będą odnosić się do funkcjonariuszy w służbie przygotowawczej. Natomiast koszty ponoszone przez funkcjonariuszy, którzy korzystać będą wyłącznie z prawa do kwater tymczasowych, będą ograniczone do opłat za dostawę do nich energii elektrycznej i ciepłej, gazu i wody, odbioru ścieków, odpadów i nieczystości ciekłych oraz wydatki związane z korzystaniem z urządzeń radiowo-telewizyjnych, windy, telefonu, Internetu i domofonu.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projekt wpłynie na obywateli przez ustalenie zasad przyznawania świadczenia mieszkaniowego funkcjonariuszom Służby Więziennej.
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz: Projekt przewiduje uproszczenie procedur przez zastąpienie dotychczasowych, odrębnych form pomocy finansowej, tj. przyznawanie środków na uzyskanie lokalu mieszkalnego, równoważnika pieniężnego z tytułu braku mieszkania oraz równoważnika pieniężnego za remont lokalu mieszkalnego lub domu, zajmowanego na podstawie przysługującego funkcjonariuszowi lub jego małżonkowi tytułu prawnego, jednolitą procedurą wypłacania co miesiąc świadczenia mieszkaniowego, którego wysokość będzie uzależniona od miejscowości pełnienia przez nich służby.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Zakłada się, że poprawa warunków finansowych i mieszkaniowych funkcjonariuszy będzie pozytywnie wpływać na politykę kadrową formacji, w szczególności przez zwiększenie motywacji do pozostawania w służbie. Proponowane rozwiązania mają na celu także zwiększenie dyspozycyjności kadry kierowniczej i zarządzającej formacji.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe		☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ inne: prawa człowieka, rynek mieszkaniowy
☐ informatyzacja ☐ zdrowie		
Omówienie wpływu	Projektowana regulacja: - wpłynie na prawa człowieka przez zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych funkcjonariuszy Służby Więziennej za pomocą świadczenia mieszkaniowego, - wpłynie również na rynek mieszkaniowy w Polsce przez potencjalne zwiększenie popytu na wynajem lub zakup mieszkań dzięki wyższym świadczeniom mieszkaniowym przysługującym funkcjonariuszom Służby Więziennej. Dotychczasowe doświadczenia związane z publicznym wspieraniem strony popytowej, takie jak uruchomienie programu „Bezpieczny Kredyt 2%”, przy ograniczonej podaży lokali na rynku i rosnących kosztach produkcji i cen ziemi, doprowadziło do wzrostu cen mieszkań w Polsce o 8,8%, przy średniej unijnej na poziomie (-0,3%)³,	

³ „Raport o sytuacji na rynku nieruchomości mieszkaniowych i komercyjnych w Polsce w 2023 r.” Departament Stabilności Finansowej, NBP, Warszawa 2024 r. s. 64

	– zakłada wygaszenie dotychczasowej pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego. Ponadto projekt dotyczy stosunkowo niewielkiej grupy, stanowiącej niecałe 0,08 % mieszkańców Polski, co nie powinno wpłynąć znacząco na rynek mieszkaniowy w Polsce.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 lipca 2025 r.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Przewiduje się ewaluację projektu w ciągu dwóch lat od wejścia w życie, która obejmie weryfikację stopnia zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych funkcjonariuszy Służby Więziennej na podstawie liczby zrealizowanych wniosków.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak.	

Warszawa, dnia 6 listopada 2025 r.

Raport z konsultacji projektu ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (UD297)

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) i § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt został przekazany w celu przedstawienia stanowiska w ramach konsultacji publicznych (na 21 dni) przez: Komisję Krajową NSZZ „Solidarność”, Forum Związków Zawodowych, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Radę Krajowej Sekcji Służby Więziennej NSZZ „Solidarność”, Zarząd Główny NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa, Federację Porozumienia Polskiego Rynku Nieruchomości, Krajową Izbę Gospodarki Nieruchomościami, Polską Federację Rynku Nieruchomości, Polski Związek Firm Deweloperskich, Związek Miast Polskich, Związek Powiatów Polskich, Unię Metropolii Polskich, Związek Gmin Wiejskich, Unię Miasteczek Polskich.

Wyniki konsultacji zostały omówione w tabeli stanowiącej załącznik do raportu.

Projekt nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

W trybie art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa żaden podmiot nie wyraził zainteresowania pracami nad projektem.

**Zestawienie uwag zgłoszonych w toku konsultacji do
projektu ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (UD297)**

Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Stanowisko MS
Art. 187a ust. 1	Rada Krajowej Sekcji Służby Więziennej NSZZ „Solidarność”	„Funkcjonariuszowi: 3)wymienionemu w art. 73 ust. 1 pkt 1 albo 2, któremu przydzielono kwaterę tymczasową w miejscowości pełnienia służby lub w miejscowości pobliskiej - przysługuje świadczenie mieszkaniowe.” Proponuje się zastąpienie „wymienionemu w art. 73 ust. 1 pkt 1 albo 2” sformułowaniem: „którego powołano lub skierowano z urzędu do pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej położonej w innej miejscowości”.	Uwaga nieuwzględniona. Proponuje się pozostawienie projektu zgodnie z dotychczasowym brzmieniem, gdyż obecna redakcja w sposób jasny i precyzyjny określa uprawnienia funkcjonariusza powołanego na wyższe stanowisko kierownicze w Służbie Więziennej do pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej położonej w innej miejscowości lub funkcjonariusza przeniesionego z urzędu do pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej położonej w innej miejscowości. Zauważenia wymaga, iż w ustawie pragmatycznej Służby Więziennej nie funkcjonuje termin „skierowanie funkcjonariusza z urzędu” do pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej położonej w innej miejscowości. Funkcjonariusz może pełnić służbę w innej jednostce organizacyjnej położonej w innej miejscowości na podstawie: 1) powołania na wyższe stanowisko kierownicze w Służbie Więziennej, 2) przeniesienia z urzędu, 3) delegowania do czasowego pełnienia służby. Przepisy ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1869, z późn. zm.) w sposób wystarczający i szczegółowy określają prawa i obowiązki funkcjonariusza, wynikające z zastosowania tych trzech instytucji.
Art. 187c ust. 6	Rada Krajowej Sekcji Służby Więziennej NSZZ „Solidarność”	„Kierownik jednostki organizacyjnej może wezwać funkcjonariusza do przedstawienia dokumentów potwierdzających okoliczności wskazane we wniosku o wypłatę świadczenia mieszkaniowego.” Proponuje się pozostawienie ustalenia warunków, przy spełnieniu których możliwe jest wezwanie do okazania ww. dokumentów, Ministrowi Sprawiedliwości w drodze	Uwaga nieuwzględniona. Podtrzymuje się stanowisko dotyczące ustawowego uprawnienia kierownika jednostki organizacyjnej w zakresie możliwości wezwania funkcjonariusza do przedstawienia dokumentów potwierdzających okoliczności wskazane we wniosku o wypłatę świadczenia mieszkaniowego. Zauważyć trzeba, iż w projektowanym przepisie nie wskazuje się katalogu dokumentów, jakich może zażądać kierownik jednostki

		rozporządzenia. Wyeliminuje to czynnik dowolności w podejmowaniu tego rodzaju decyzji, a także dowolność co do rodzaju dokumentów które funkcjonariusz miałby okazać - co jest istotne z uwagi na zawarcie we wniosku informacji dotyczących danych osobowych, danych finansowych.	organizacyjnej, gdyż każda wszczęta sprawa o przyznanie świadczenia mieszkaniowego ma charakter indywidualny i w związku z tym w każdym przypadku wymagane mogą być inne dokumenty mające wpływ na otrzymanie lub odmowę otrzymania świadczenia mieszkaniowego.
Art. 187d ust. 2	Rada Krajowej Sekcji Służby Więziennej NSZZ „Solidarność”	„W razie uchylenia zawieszenia w czynnościach służbowych funkcjonariusz otrzymuje niewypłacone świadczenie mieszkaniowe za okres zawieszenia, jeżeli nie został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe z oskarżenia publicznego lub umyślnie popełnione przestępstwo skarbowe lub ukarany karą dyscyplinarną.” Proponuje się skreślenie z ww. uregulowania słowa: „lub ukarany karą dyscyplinarną”. Inną wagę ma bowiem ukaranie karą dyscyplinarną, a inną skazanie prawomocnym wyrokiem sądu za wymienione przestępstwa. Nadto od kar dyscyplinarnych są składane odwołania, bywają one uchylane. Mogą się zdarzyć również sytuacje, w których zawieszenie następuje z powodu podejrzenia popełnienia przez funkcjonariusza jakiegoś czynu, ale postępowanie wyjaśniające doprowadzi do stwierdzenia braku znamion czynu po stronie funkcjonariusza, który to czyn uzasadniałby jego zawieszenie. Zawieszenie wówczas ulega uchyleniu, ale jednocześnie podczas postępowania dopatrzonego się czynu mniejszej wagi, który będzie skutkował nałożeniem kary dyscyplinarnej. W efekcie ziszcza się przesłanki do pozbawienia świadczenia mieszkaniowego, co jest niewspółmierne do przewinienia. Świadczenie mieszkaniowe jest powinno być traktowane jako uprawnienie funkcjonariusza związane z pełnieniem przez niego Służby. Odzwierciedleniem faktu naganego wypełniania obowiązków służbowych jest ukaranie dyscyplinarne funkcjonariusza. Nie należy tego łączyć z brakiem wypłaty świadczenia mieszkaniowego, bowiem byłoby to postrzegane jako dodatkowa „kara” za	Uwaga nieuwzględniona. Proponuje się pozostawienie projektu zgodnie z dotychczasowym brzmieniem. Wprowadzenie prawa do świadczenia mieszkaniowego ma być generalnie uprawnieniem funkcjonariusza Służby Więziennej związanym z właściwym wykonywaniem obowiązków służbowych. Trudno szacować stopień naruszenia dyscypliny służbowej wprowadzając, jak proponuje się w piśmie NSZZ „Solidarność” rozróżnienie między deliktem karnym a dyscyplinarnym. Nałożenie na funkcjonariusza kary dyscyplinarnej, np. nagany, polega na wytknięciu ukaranemu przez przełożonego dyscyplinarnego niewłaściwego postępowania, jednak w przypadku czynu stanowiącego przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi przełożony dyscyplinarny może odstąpić od wszczęcia postępowania i przeprowadzić ze sprawcą przewinienia dyscyplinarnego udokumentowaną w formie notatki lub protokołu rozmowę dyscyplinującą, co nie skutkuje nałożeniem kary dyscyplinarnej.

		przewinienie dyscyplinarne. Wszelkie zaś uregulowania powinny być proporcjonalne i pozostawać ze sobą w logicznym związku.	
Art. 4	Rada Krajowej Sekcji Służby Więziennej NSZZ „Solidarność”	Proponuje się w art. 4: „Funkcjonariuszowi Służby Więziennej, który otrzymał pomoc finansową na uzyskanie lokalu mieszkalnego, położonego w miejscowości pełnienia służby lub miejscowości pobliskiej, na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1, przyznaje się na jego wniosek świadczenie mieszkaniowe, o którym mowa w art. 187a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1: 1) pomniejszone o kwotę stanowiącą maksymalnie 1/120 z 50% otrzymanej pomocy finansowej za każdy miesiąc wypłaty świadczenia mieszkaniowego przez kolejne 120 miesięcy lub do dnia ustania stosunku służbowego, albo 2) w pełnej kwocie – pod warunkiem zwrotu przez funkcjonariusza 50% przyznanej decyzją administracyjną pomocy finansowej.” Powyższa zmiana wynika z zapisów ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad zakwaterowania funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Ochrony Państwa oraz poprawy niektórych warunków pełnienia służby, z której wynika, że funkcjonariusze służb podległych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji mają obowiązek zwrotu jedynie 50% przyznanej pomocy finansowej.	Uwaga nieuwzględniona. Proponuje się pozostawienie projektu zgodnie z dotychczasowym brzmieniem. Podkreślić należy, że projekt przewiduje wysokość świadczenia mieszkaniowego w pełnej wysokości w przypadku zwrotu pomocy finansowej jednorazowo w pełnej kwocie lub świadczenie pomniejszone o kwotę stanowiącą 1/120 z otrzymanej pomocy finansowej za każdy miesiąc wypłaty świadczenia mieszkaniowego przez kolejne 120 miesięcy lub do dnia ustania stosunku służbowego. Należy zauważyć, że funkcjonariusz Służby Więziennej, który legitymuje się 15-letnim stażem służby, w związku z ustaniem stosunku służbowego, w Służbie Więziennej nie zwraca pozostałej części otrzymanej pomocy finansowej.
Art. 171	NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa	W art. 171 proponujemy zmianę treści pkt 2 na: „2) przyznanie świadczenia mieszkaniowego, o którym mowa w art. 187a ust. 1.”	Uwaga o charakterze legislacyjnym, której zasadność zostanie rozważona w toku prac Komisji Prawniczej w Rządowym Centrum Legislacji.
Art. 175	NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa	W związku z uchyceniem pkt 2, wystarczy pozostawienie tylko ustępu 1 bez punktów.	Uwaga o charakterze legislacyjnym, której zasadność zostanie rozważona w toku prac Komisji Prawniczej w Rządowym Centrum Legislacji.
Art. 187	NSZZ Funkcjonariuszy i	W art. 187 uchyla się pkt 1.	Uwaga o charakterze legislacyjnym, której zasadność zostanie

	Pracowników Więziennictwa	W związku z uchyleniem pkt 1 należy zmienić numerację, czyli pkt 2 na pkt 1, pkt 3 na pkt 2, pkt 4 na pkt 3.	rozważona w toku prac Komisji Prawniczej w Rządowym Centrum Legislacji.
Art. 187	NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa	W art. 187a ust. 1 pkt 3 wykreślić po słowach w miejscowości pobliskiej. Powtórzone jest świadczenie mieszkaniowe.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga nie może zostać uwzględniona albowiem zwrot „świadczenie mieszkaniowe” nie jest powielany w treści projektowanego art. 187a ust. 1.
Art. 187b ust. 1	NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa	Art. 187b ust. 1: „Wysokość świadczenia mieszkaniowego ustala się kwotowo, jako iloczyn stawki podstawowej oraz mnożnika lokalizacyjnego ustalonego dla miejscowości: 1. wskazanej we wniosku, w której funkcjonariusz zamieszkuje, albo 2. pełnienia służby przez funkcjonariusza, wskazanej w rozkazie personalnym albo decyzji personalnej. 3. Wyboru sposobu ustalania wysokości świadczenia mieszkaniowego funkcjonariusz dokonuje we wniosku, o którym mowa w art. 187c ust. 1.” Projekt ustawy w art. 187b ust. 1 przewiduje, że wysokość świadczenia mieszkaniowego ustala się wyłącznie na podstawie mnożnika lokalizacyjnego dla miejscowości pełnienia służby. Oznacza to, że funkcjonariusz, który faktycznie zamieszkuje w innej miejscowości (często oddalonej i droższej pod względem najmu), nie ma możliwości, aby świadczenie uwzględniało jego rzeczywiste koszty mieszkaniowe. Rozwiązanie to jest mniej korzystne niż w projekcie ustawy dla służb podległych MSWiA, gdzie funkcjonariusz ma prawo wyboru. Świadczenie może być naliczane według miejsca zamieszkania lub miejsca pełnienia służby. Taki mechanizm daje elastyczność i lepiej odzwierciedla faktyczne potrzeby mieszkaniowe funkcjonariuszy. Zasady powinny być spójne we wszystkich formacjach mundurowych.	Uwaga nieuwzględniona. Proponuje się pozostawienie projektu zgodnie z dotychczasowym brzmieniem, gdyż obecna redakcja przepisu w sposób jasny i precyzyjny określa uprawnienia funkcjonariusza, ustalone z uwzględnieniem miejsca rozlokowania jednostki organizacyjnej Służby Więziennej, w której funkcjonariusz pełni służbę, wskazanej w rozkazie personalnym albo decyzji personalnej. Wskazanie miejsca zamieszkania jako podstawy określenia mnożnika lokalizacyjnego rzutującego na wysokość świadczenia mieszkaniowego powodować może, że funkcjonariusze, mając na względzie możliwość uzyskania wyższego świadczenia, będą składać oświadczenia o zmianie miejsca zamieszkiwania na miejscowość o wyższym mnożniku lokalizacyjnym względem miejscowości, w której dotychczas zamieszkiwali. Stanem pewnym oraz bezdyskusyjnym jest miejsce pełnienia służby przez funkcjonariusza, dlatego też ustalenie projektowanego świadczenia mieszkaniowego w oparciu o lokalizację danej jednostki organizacyjnej Służby Więziennej, jest rozwiązaniem klarownym pod kątem interpretacyjnym i niezmiennym do momentu pełnienia tam obowiązków służbowych przez wnioskującego o świadczenie funkcjonariusza.
Art. 187c	NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników	W art. 187c wykreślenie ust. 6 oraz dokonać zmiany numeracji ust. 7 na 6.	Uwaga nieuwzględniona. Podtrzymuje się stanowisko dotyczące ustawowego uprawnienia kierownika jednostki organizacyjnej do

	Więziennictwa	W ust. 6 po słowie postępowaniu wykreślić oraz i postawić przecinek, po słowie wzoru dodać oraz określi enumeratywnie przypadki, w których Kierownik jednostki organizacyjnej może wezwać funkcjonariusza do przedstawienia dokumentów potwierdzających okoliczności wskazane we wniosku o wypłatę świadczenia mieszkaniowego. Taki zapis ujednolici procedury we wszystkich jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej.	możliwości wezwania funkcjonariusza do przedstawienia dokumentów potwierdzających okoliczności wskazane we wniosku o wypłatę świadczenia mieszkaniowego. W przepisie nie wskazuje się katalogu dokumentów, jakich może zażądać kierownik jednostki organizacyjnej, gdyż każda wszczęta sprawa o przyznanie świadczenia mieszkaniowego ma charakter indywidualny i w związku z tym w każdym przypadku wymagane mogą być inne dokumenty mające wpływ na otrzymanie lub odmowę otrzymania świadczenia mieszkaniowego.
Art. 187d ust. 1 pkt 1	NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa	W art. 187d ust. 1 pkt 1 po słowie wychowawczego dopisać oraz „udzielonego na zasadach określonych w art. 25 Ustawy o Związkach Zawodowych”. Usankcjonowanie uprawnień wynikających z ustawy o związkach zawodowych. Oraz wykreślić pkt 4. Kurs przygotowawczy jest okresem równoznacznym ze służbą, a funkcjonariusz musi w tym okresie także opłacać koszty związane z wynajęciem lub posiadaniem lokalu.	Uwaga nieuwzględniona. Podtrzymuje się dotychczasowe stanowisko dotyczące okresów wyłączenia wypłaty świadczenie mieszkaniowego, które co do zasady nie przysługuje za okres korzystania z urlopu bezpłatnego. Dopuszczalny wyjątek stanowi urlop wychowawczy. Przytoczony art. 25 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 440) traktuje o urlopie bezpłatnym w okresie którego funkcjonariusz zachowuje jedynie prawo do umundurowania oraz do korzystania z lokalu mieszkalnego lub innego pomieszczenia mieszkalnego, zajmowanego przed urlopem bezpłatnym. Mając powyższe na uwadze funkcjonariusz w takim przypadku – zgodnie z istotą urlopu bezpłatnego – nie pobiera uposażenia, a tym samym nie istnieją także przesłanki, by przysługiwało mu świadczenie mieszkaniowe. Biorąc z kolei pod uwagę cel i charakter kursu przygotowawczego, w trakcie którego funkcjonariusz w służbie przygotowawczej odbywa szkolenie wstępne w systemie skoszarowanym w Centralnym Ośrodku Szkolenia Służby Więziennej, ośrodku szkolenia Służby Więziennej lub ośrodku doskonalenia kadr Służby Więziennej – propozycja wykreślenia pkt 4 w projektowanym art. 187d ust. 1 nie znajduje uzasadnienia.
Art. 187d ust. 2	NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa	W art. 187d ust. 2 wykreślić po słowie skarbowe: ukaranie karą dyscyplinarną po zawieszeniu w czynnościach nie może skutkować brakiem zwrotu świadczenia mieszkaniowego za okres zawieszenia, czym innym jest prawomocny wyrok. Na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 4 ustawy o Służbie	Uwaga nieuwzględniona. Proponuje się pozostawienie projektu zgodnie z dotychczasowym brzmieniem. Uprawnienie do świadczenia mieszkaniowego ma być co do zasady uprawnieniem wynikającym z pełnienia służby w Służbie Więziennej, z czym należy jednocześnie wiązać obowiązek należytego wykonywania obowiązków służbowych. Nałożenie na funkcjonariusza kary

		więziennej: „Stosunek służbowy funkcjonariusza wygasa w przypadku: 4)skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe z oskarżenia publicznego lub umyślnie popełnione przestępstwo skarbowe;” Kara dyscyplinarna nie ma takiego skutku za wyjątkiem prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby. Reasumując ewentualnie można zastąpić na prawomocnym ukaraniem karą dyscyplinarną wydalenia ze służby.	dyscyplinarnej, np. nagany, polega na wytknięciu ukaranemu przez przełożonego dyscyplinarnego niewłaściwego postępowania. Należy podkreślić jednocześnie, że w przypadku czynu stanowiącego przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi przełożony dyscyplinarny może odstąpić od wszczęcia postępowania i przeprowadzić ze sprawcą przewinienia dyscyplinarnego udokumentowaną w formie notatki lub protokołu rozmowę dyscyplinującą, co nie skutkuje nałożeniem kary dyscyplinarnej.
Art. 4	NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa	Art. 4 nowa proponowana treść: „Funkcjonariuszowi Służby Więziennej, który otrzymał pomoc finansową na uzyskanie lokalu mieszkalnego, położonego w miejscowości pełnienia służby lub miejscowości pobliskiej, na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1, przyznaje się na jego wniosek świadczenie mieszkaniowe, o którym mowa w art. 187a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1: 1)pomniejszone o kwotę stanowiącą 1/120 z 50% otrzymanej pomocy finansowej za każdy miesiąc wypłaty świadczenia mieszkaniowego przez kolejne 120 miesięcy lub do dnia ustania stosunku służbowego; 2)w pełnej kwocie pod warunkiem zwrotu przez funkcjonariusza 50% przyznanej pomocy finansowej.” W projekcie przewidziano obowiązek zwrotu całości pobranej pomocy mieszkaniowej w przypadku wyboru świadczenia mieszkaniowego lub potrącanie jej w całości w okresie 120 miesięcy. Rozwiązanie to jest mniej korzystne niż przepisy projektowane dla służb podległych MSWiA, gdzie funkcjonariusz zobowiązany jest zwrócić jedynie 50% pobranej pomocy. Funkcjonariusze Służby Więziennej w wielu przypadkach otrzymywali pomoc finansową wyższą niż w służbach	Uwaga nieuwzględniona. Proponuje się pozostawienie projektu zgodnie z dotychczasowym brzmieniem. Projekt przewiduje wysokość świadczenia w pełnej wysokości w przypadku zwrotu pomocy finansowej jednorazowo w pełnej kwocie lub świadczenie pomniejszone o kwotę stanowiącą 1/120 z otrzymanej pomocy finansowej za każdy miesiąc wypłaty świadczenia mieszkaniowego przez kolejne 120 miesięcy lub do dnia ustania stosunku służbowego. Należy podkreślić zatem, że funkcjonariusz Służby Więziennej, który legitymuje się odpowiednim (art. 186 ustawy) stażem służby, nie będzie zwracał pozostałej części otrzymanej pomocy finansowej w związku z ustaniem stosunku służbowego.

		MSWiA. Nakładanie obowiązku zwrotu całości powoduje, że funkcjonariusze SW są w gorszej sytuacji niż ich koledzy z innych formacji mundurowych. Zasadne jest więc przyjęcie rozwiązania analogicznego do MSWiA – tj. zwrotu 50% pobranej pomocy mieszkaniowej w rozłożeniu na 120 miesięcy. Takie rozwiązanie zapewni spójność w traktowaniu funkcjonariuszy różnych służb i zmniejszy poczucie nierówności.	
Art. 5	NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa	W art. 5 dopisać ust. 4: „4. W przypadku zwrotu pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1, funkcjonariusz ma prawo do odliczenia od podstawy opodatkowania kwoty odpowiadającej podatkowi dochodowemu, jaki został uprzednio zapłacony od tej pomocy. Odliczenia dokonuje się w rocznym zeznaniu PIT, stosownie do zasad określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych.” Lub zmienić ust. 2 po słowach świadczenia dopisać „pomniejszonego o odprowadzony podatek dochodowy na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych”. Problem podwójnego obciążenia podatkiem przy zwrocie pomocy mieszkaniowej. Funkcjonariusze, którzy w przeszłości otrzymali pomoc finansową na uzyskanie lokalu lub domu, byli zobowiązani do zapłaty podatku dochodowego od tej pomocy. Obecnie projekt zakłada, że przy wyborze świadczenia mieszkaniowego pomoc ta podlega zwrotowi – w całości lub w ratach – w kwocie brutto, czyli wraz z podatkiem, który funkcjonariusz już raz zapłacił. Taka sytuacja prowadzi do podwójnego obciążenia finansowego funkcjonariuszy, co jest niezrozumiałe i niesprawiedliwe. Funkcjonariusz raz uiścił należny podatek, a przy zwrocie świadczenia de facto ponosi go ponownie. Dobrym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie możliwości odliczenia zwracanej kwoty od podatku w corocznym	Uwaga nieuwzględniona. Proponuje się pozostawienie projektu zgodnie z dotychczasowym brzmieniem. Zasady opodatkowania podatkiem dochodowym dochodów osób fizycznych pozostają poza obszarem właściwości Ministerstwa Sprawiedliwości.

		rozliczeniu PIT, tak aby nie dochodziło do podwójnego opodatkowania tego samego świadczenia lub potrącania kwoty pomniejszonej o zapłacony podatek na podstawie np. zaświadczenia z właściwego Urzędu Skarbowego.	
Art. 195a oraz art. 121	NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa		Uwaga nieuwzględniona. Należy wskazać, iż proponowane zmiany nie były dotąd przedmiotem rozważań w kontekście wprowadzenia nowego świadczenia mieszkaniowego i konstruowania brzmienia projektu ustawy o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw.
Art. 195a	NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa	Zmiana treści art. 195a i wprowadzenie rozwiązań tożsamyh jak w Policji. W Policji wprowadzono nowe, zryczałtowane zasady zwrotu kosztów dojazdu dla funkcjonariuszy mieszkających poza miejscowością służby. Nowe świadczenia, zaczynające obowiązywać od 1 lipca 2025 r. (z wyrównaniem od tej daty na przełomie listopada i grudnia), wynoszą 140 zł (do 30 km), 180 zł (30-50 km) lub 220 zł (powyżej 50 km) miesięcznie. Kwota zależy od najkrótszej drogi publicznej od granicy miejsca zamieszkania do granicy miejscowości służby, a odliczenia za nieobecność są proporcjonalne. Kluczowe zmiany: • Zryczałtowany miesięczny zwrot: Ujednolicono zwrot kosztów dojazdu do miesięcznego, stałego świadczenia. Status prawny: • Obliczanie odległości: Odległość będzie mierzona najkrótszą drogą publiczną, od granicy administracyjnej miejsca zamieszkania do granicy administracyjnej miejscowości pełnienia służby. • Nowe przepisy zostały uchwalone przez Sejm 12 września 2025 r. • Brak uwzględniania ulg: Nowe zasady nie przewidują ulg studenckich ani gminnych, standaryzując wypłaty dla wszystkich	Uwaga nieuwzględniona. Proponuje się pozostać przy dotychczasowym brzmieniu procedowanego projektu, mając na względzie m.in. konieczność nieprzedłużania procesu legislacyjnego. Wskazać również należy, że w budżecie więziennictwa nie zaplanowano środków finansowych na wprowadzenie podwyższonych kwot ryczałtu za dojazd do miejsca pełnienia służby. Zaznaczenia także wymaga, że w porozumieniu z dnia 13 marca 2025 r., zawartym pomiędzy Ministrem Sprawiedliwości i Dyrektorem Generalnym Służby Więziennej a stroną społeczną, w odniesieniu do wprowadzenia świadczenia mieszkaniowego, nie zawarto postulatu dotyczącego przedmiotowego ryczałtu.

		funkcjonariuszy. • Odliczenia za nieobecność: W przypadku nieobecności w służbie, odlicza się 1/22 kwoty ryczału za każdy dzień nieobecności. • Jeśli nie zostaną wniesione poprawki przez Senat, wypłaty mają ruszyć z wyrównaniem od 1 lipca 2025 r. I to dostaną niezależnie od świadczenia mieszkaniowego	
Art. 121 ust. 1	NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa	Zmiana treści art. 121 ust. 1. Proponowana treść: „Czas służby wynosi przeciętnie 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym od dnia 1 stycznia do dnia 30 kwietnia, od dnia 1 maja do dnia 31 sierpnia oraz od dnia 1 września do dnia 31 grudnia.” Postulowana zmiana jest zgodna z ustaleniami i obietnicami złożonymi przez Ministra Sprawiedliwości Adama Bodnara. Z uwagi na techniczny aspekt zmiany postulowana treść obowiązywałaby od 1 stycznia 2026 r.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga zawarta w pkt 12 nie zostanie uwzględniona w procedowanej nowelizacji, bowiem zagadnienie którego dotyczy wykracza poza zakres przedmiotowy projektowanej regulacji. Na marginesie zaznaczyć można, iż zagadnienie czasu służby stanowi przedmiot dyskusji pomiędzy stroną służbową i stroną społeczną, toczącej się na forum powołanego przez Dyrektora Generalnego Służby Więziennej zespołu do spraw przygotowania projektu nowej ustawy pragmatycznej Służby Więziennej.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia

**w sprawie świadczenia mieszkaniowego przysługującego funkcjonariuszowi Służby
Więziennej**

Na podstawie art. 187b ust. 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1869 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 179, 240, 718 i 820) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wysokość stawki podstawowej świadczenia mieszkaniowego, zwanego dalej „świadczeniem”;
- 2) mnożnik lokalizacyjny ustalony dla jednostki organizacyjnej Służby Więziennej, w której funkcjonariusz pełni służbę, wskazanej w rozkazie personalnym albo decyzji personalnej.

§ 2. Wysokość stawki podstawowej świadczenia wynosi 600 zł.

§ 3. Mnożnik lokalizacyjny wynosi:

- 1) dla miasta stołecznego Warszawy – 3;
- 2) dla miast, w których znajdują się siedziby wojewodów lub marszałków województw – 2,5;
- 3) dla miast na prawach powiatu oraz miast, w których znajdują się siedziby władz powiatów – 2;
- 4) dla pozostałych miejscowości – 1,5.

§ 4. Mnożnik lokalizacyjny dla jednostki organizacyjnej ustala się w tej samej wysokości dla wszystkich podległych oddziałów, o których mowa w art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

Podstawę prawną projektowanego rozporządzenia stanowi art. 187b ust. 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1869, z późn. zm.). Zgodnie z treścią powyższego upoważnienia ustawowego Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wysokość stawki podstawowej oraz mnożników lokalizacyjnych mających wpływ na wysokość świadczenia mieszkaniowego przysługującego funkcjonariuszom, mając na uwadze lokalizację jednostek organizacyjnych Służby Więziennej oraz uwzględniając ich oddziały położone w innych miejscowościach.

Nowe przepisy ustawy pragmatycznej wprowadzają dla funkcjonariuszy Służby Więziennej świadczenie mieszkaniowe wzorowane na analogicznym świadczeniu, które będzie należne funkcjonariuszom służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. Ogólne zasady przyznawania świadczenia mieszkaniowego funkcjonariuszom Służby Więziennej zostały wypracowane przez Kierownictwa Ministerstwa Sprawiedliwości i Służby Więziennej oraz przedstawicieli działających w formacji związków zawodowych oraz znalazły potwierdzenie w treści porozumienia zawartego pomiędzy stronami służbową i społeczną w dniu 13 marca 2025 r. Dlatego tak istotne jest pilne wprowadzenie w życie rozporządzenia wykonującego powyższe przepisy.

Wysokość świadczenia mieszkaniowego będzie ustalana kwotowo jako iloczyn stawki podstawowej oraz mnożnika lokalizacyjnego ustalonego dla jednostki organizacyjnej Służby Więziennej, w której funkcjonariusz pełni służbę, wskazanej w rozkazie personalnym albo decyzji personalnej. Wysokość stawki podstawowej oraz mnożników lokalizacyjnych mających wpływ na wysokość świadczenia mieszkaniowego przysługującego funkcjonariuszom Minister Sprawiedliwości określi w drodze niniejszego rozporządzenia.

Projekt przewiduje, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Zakres projektu rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia

2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677).

W celu spełnienia wymogów, o których mowa w § 42 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt rozporządzenia zostanie skierowany do Koordynatora OSR.

Projekt nie dotyczy warunków określonych w uchwale nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205).

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia

**w sprawie wniosku o wypłatę świadczenia mieszkaniowego funkcjonariuszowi Służby
Więziennej**

Na podstawie art. 187c ust. 8 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1869 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 179, 240, 718 i 820) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wzór wniosku o wypłatę świadczenia mieszkaniowego przysługującego funkcjonariuszowi Służby Więziennej, zwanego dalej „świadczeniem”, a także formę i sposób składania wniosku.

§ 2. Wzór wniosku o przyznanie świadczenia mieszkaniowego stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 3. Wnioski składa się w formie pisemnej w postaci:

- 1) papierowej opatrzonej własnoręcznym podpisem w siedzibie właściwego organu, określonego w art. 192 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej;
- 2) elektronicznej, opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym za pośrednictwem poczty elektronicznej lub skrzynki doręczeń, o której mowa w ustawie z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045 i 1841), właściwego organu, określonego w art. 192 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Sprawiedliwości
z dnia ...
(Dz. U. poz. ...)

WZÓR

.....
(stopień, imię i nazwisko, nr służbowy)

.....
(stanowisko służbowe)

.....
(data powołania na wyższe stanowisko kierownicze w SW)

.....
(data przeniesienia z urzędu do pełnienia służby,
delegowania do pełnienia służby w innej miejscowości)

.....
(jednostka organizacyjna Służby Więziennej)

.....
(data przyjęcia do służby)

Do

.....
.....
.....

WNIOSEK O PRYZNANIE ŚWIADCZENIA MIESZKANIOWEGO

1. Proszę o przyznanie świadczenia mieszkaniowego.
2. Jeżeli wnioskodawcy przydzielono lokal mieszkalny albo kwaterę tymczasową, podać:

1) adres:,

2) nazwę organu, nr decyzji i datę jej wydania:

.....
.....
.....

3. Jeżeli wnioskodawca zwrócił albo opróżnił przydzielony mu lokal mieszkalny albo kwaterę tymczasową, podać:

1) adres :

2) nazwę organu, nr decyzji i datę jej wydania:

.....
.....

4. Czy wnioskodawca otrzymał pomoc finansową na uzyskanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego na podstawie uprzednio obowiązujących przepisów (jeżeli tak, to w jakiej jednostce organizacyjnej SW, kiedy i w jakiej wysokości)?

TAK

NIE

.....
.....

5. W związku z otrzymaną pomocą finansową, o której mowa w pkt 4, deklaruje jej rozliczenie:

1) w 120 comiesięcznych ratach, nie dłużej jednak jak do dnia ustania stosunku służbowego,

2) jednorazowo w pełnej kwocie.

Oświadczam, że jestem świadoma/świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(miejscowość i data)

.....
(podpis wnioskodawcy)

UZASADNIENIE

Podstawę prawną projektowanego rozporządzenia stanowi art. 187c ust. 8 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1869, z późn. zm.). Zgodnie z treścią powyższego upoważnienia ustawowego Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wypłatę świadczenia mieszkaniowego, a także formę i sposób składania tego wniosku, uwzględniając przejrzystość przedstawianych informacji oraz efektywność prowadzonego postępowania w celu rozstrzygnięcia w sprawie przyznania świadczenia mieszkaniowego.

Nowe przepisy ustawy pragmatycznej wprowadzają dla funkcjonariuszy Służby Więziennej świadczenie mieszkaniowe wzorowane na analogicznym świadczeniu, które będzie należne funkcjonariuszom służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. Ogólne zasady przyznawania świadczenia mieszkaniowego funkcjonariuszom Służby Więziennej zostały wypracowane przez Kierownictwa Ministerstwa Sprawiedliwości i Służby Więziennej oraz przedstawicieli działających w formacji związków zawodowych oraz znalazły potwierdzenie w treści porozumienia zawartego pomiędzy stronami służbową i społeczną w dniu 13 marca 2025 r. Dlatego tak istotne jest pilne wprowadzenie w życie rozporządzenia wykonującego powyższe przepisy.

Wzór wniosku określa załącznik do rozporządzenia. Projekt zakłada, że wnioski można będzie składać osobiście w postaci papierowej bądź w postaci elektronicznej za pomocą maila lub skrzynki e-doręczeń. W ocenie projektodawcy przyjęta forma i sposób składania wniosków zapewni sprawność ich przyjmowania i załatwiania.

Projekt przewiduje, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Zakres projektu rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677).

W celu spełnienia wymogów, o których mowa w § 42 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt rozporządzenia zostanie skierowany do Koordynatora OSR.

Projekt nie dotyczy warunków określonych w uchwale nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205).